

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Védőben: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Feloldó szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 422.

Előrelátás.

— z. — Akármilyen kemény, tartós tél is zuzmarázza be a fákat s borítsa be szinte megtörhetetlen, acélos réteggel a termő erőben gazdag földet, mégis a zuzmara egyszer csak lehull s a fák levelei, virágai árasztják el a kopasz ágakat, a kővé fagyott rögök megnyílnak s élet, gazdag élet lesz ismét a most fehér szemfedővel beterített földön. Vagy legalább is bízva a természet örök törvényében, már most március elején a gazdák s a mezei munkások megkezdik a munka előkészítését a tél összbenyomásából conjecturákat csinálnak maguknak, sőt mi több, unottan várják már, kivált az ilyen tél után, a vetés, mező kizöldülését.

Ilyenkor már az aratás-vállalkozók felkeresik a gazdákat s meg-egyeznek nagyjában, ha tudnak, hogy aztán csapataikat összeállit-hassák még a kellő időre.

De vannak olyanok is, még pedig jelentékeny számmal, akik most is vajmi kevésbé izgatják magukat a munka gondjával, hanem annyival inkább dolgoznak a sztrájkon, a vérvörös zászlóval, nagy frázisokkal felékesített szent harcon.

Hát ez ellen végre eredményesen kell védekeznünk.

Az erőszakos szociálizmus ellen küzdeni hivatott mindenekfelett maga az állam, nemkülönben a társadalom a maga különböző formában történt szervezeteivel, melyek közül a gazdasági érdekek védelmére különösen hivatottak a gazdasági egyesületek, szövetkezetek.

A b-ujvárosi és egyéb helyen megrontott munkás erkölcsök eredményezik azt, hogy a debreceni gazdák és aratók oly sok esetben még akarva sem tudnak most meg-egyezni. Ez azonban még a leg-kevesebb baj, hanem ha majd az aranykalász tengere hullamzik körülünk a végtelen rónán s behajtják, belekényszerítik egymást a

munkások az aratósztrájkba, aztán az általános mezei munkássztrájkba s ezzel együtt az inségbe, nyomorba, kivándorlásba, a gazdaságokat a romlásba: nagyobb csapás lesz az még a legpusztítóbb sáskajárásnál is.

E kiszámíthatatlan bajok ropant veszedelme kell, hogy a legserényebb tevékenységre, erő kifejtésre, de egyszersmind az egyoldalúságtól való óvakodásra is serkentse már most egy a városi és vármegyei előljárást, mint debreceni és hajdumegyei gazdáink szövetkezetét.

Politikai hírek.

A képviselőház ülése. A képviselőház tegnap délután tizenegy órakor ülést tartott, melynek az volt a hivatása, hogy az egyes bizottságok előadói azon betérjesszék a jelentéseket.

Igy aztán magától értetődik, hogy nagyon kevés képviselő tartotta érdemesnek, hogy a nagyon problematikus élvezetért meg-rontsa a hétfő reggeli álmát.

Lohengrin.

Wagner operája. Szinre került a debreceni színházban március 3-án.

A zene-zsenik legnagyobbja hatalmas alkotásának, a Wagner-operák közt, — keletkezésük sorrendje szerint, — a másodiknak a: Lohengrinnek tegnapi előadása művészi esemény számba ment, nem csak Debrecen színházi- és zenei krónikájában, de az érdeme szerint utóbbi időben igen ritkán méltányolt vidéki színészet történetében is.

Mert szokássá vált a lekicsinylése annak a vidéki színészetnek, — amely a rendelkezésére álló eszközök mellett, — sokkalt derekabb munkát végez, mint a felületesen szemlélődők gondolják, amely vidéki színészet nap-nap után új darabok tanulással forgácsolja szét erejét, addig, míg a fővárosi színházak művésztagejai egy-egy darab sorozatos előadása mellett, kényelmes munkát végezhetnek, egy-egy szerep tanulmányozására időt fordíthatnak, az általuk ábrázolandó színpadi alak, — hogy úgy mondjuk, — vérré válhatik a lelkükben, szerepük zenei része megérlelődve, — kikristályozódva: az utolsó instrukcióig, — belemarja magát zenei memóriájukba.

Hát, akik jövőjükben, menésükben egyszer-másszor megfordulnak a fővárosi operaházban s kellőképpen mérlegelik azokat az állami támogatással dajkált, anyagi —, külföldi művészi anyaggal folytonosan felfrissi-

tett művészi erőket, azokat a rendelkezésre álló eszközöket és az egyes darabok előkészítésére kiszabott; — e kérdésnél igazán drága időt, talán mindenképp legdrágábbat (mert hiszen az idő: a gyakorlat szülőanyja s gyakorlat szüli a mestert) s akik számot tudnak vetni azzal, hogy mely anyagi, művészi erők, mely eszközök s különösen mily kevés idő áll a zagyva repertoír — kivánalmak miatt a vidéki színészet rendelkezésére — azok tudják csak kellőképpen méltányolni a mi tegnapi operaelőadásunkat, Zilahy Gyula komoly irányú törekvéseit s a vidéki színészet egyik nem csak a színészeget hivataltos klasszifikációja szerint, de egyébként is elsőrangú énekes csapatának értékességét.

Ha a hozzáértéssel tetszelgő kritika, a kákán is csomót kereső művészet kutatója az összehasonlítást a produkcióban, tessék összehasonlítást keresni az eredményeket elősegítő eszközökben is. És szeressük a színészetet, mint a művészetek egyik, a szépet, a nemest legjobban népszerűsítő ágát magáért a színészetért s ne azért mert a primadonnának szöke a haja s mi a szökeséget szeretjük s ne kívánjuk, hogy 250 koronás gázi mellett a naiva Bécsből hozassa a toalettjét s hogy a táncossubrett a ruhásszekrénytől kezdje a táncot, csak azért, mert a tavalyi is ott kezdte.

Elmondjuk pedig mindezt azért, hogy aki a Wagner-opera rendre következő rep-

riteit megakarta hallgatni, ne azzal az igé-nyekkel üljön be a páholyába, vagy a támlásszékébe, hogy egy közel 80 tagu zenekarral s egy olyan operatársulattal áll — és illetve ül szemben, amelynek egy havi gázsija többet reprezentál, mint ennek a társulatnak az egész évi személyi járandósága s ne rakja fel a művészetnek azt a szemüvegét, amely okulárának egyébként is az a tulajdonsága legyen, hogy csak az teheti fel, aki teljesen tisztában van a vezérkönyv minden ütemével, hanem vegye figyelembe a figyelembeveendőket s akkor bizonyára elismeréssel adózhatik annak az igazgatónak s annak a társulatnak, aki és amely olyan szépet, olyan becses produkál, mint Zilahy igazgató és társulata.

Mi is megfordultunk néha az operaház parkettjén, mi is megtanultunk megérteni s megszeretni egy-két opera-áriát, talán nem is olyan felületes igyekezettel mint olyik mulatságból fővárost járó, aki talán azért hallgatja meg a Mesterdálnokok-at, mert kiszorult a fővárosi nagymező-utcai orfeumból, mi is értünk valamiképp a helyes distinkcióhoz, de azért mi mégis csak a legnagyobb és feltétlen dícsérettel emlékeztünk meg a debreceni színház vasárnapi előadásáról.

Nem tudjuk hányan voltak ott jelen, akik tanulmányozták a Wagner-muzsikát, akik teljes egészében ismerik a darab partitúráját, de aligha eszélünk ama feltevé-

ROSE DEZSŐ

ékszerkereskedése
DEBRECZEN, Piac-utca, Hungária-kávéház mellett.
Specialista modern ujdonságokban.

A miniszterek közül Günther, Darányi és Josipovich jöttek el.

Az ülésen Návay Lajos elnökölt.

A jegyzőkönyv hitelesítése után Darányi betérjett a marokkói sáska írtásáról szóló törvényjavaslatot, amelyet kiadtak a pénzügyi és földmívelésügyi bizottságnak. Ezuán az előadók következtek.

A közoktatásügyi bizottság, mely az állami tanítók fizetéséről szóló javaslatról szóló jelentést terjesztette be, Csizmadia Endre, a ki a polgári törvénykezési rendtartás módosításáról és Bakonyi Samu, aki a büntető perrendtartás módosításáról és az ügyvédi rendtartás némely módosításáról szóló igazságügyi jelentést és Balogh Ernő, aki a mentelmi bizottság nevében Lovász Márton, Buday Barna, Fábry Károly és Gyuriss Emil ügyeiben adott be jeletést.

Ezzel gondoskodtak arról, hogy a Háznak néhány hétig legyen dolga. Mivel pedig a mai ülésnek ennél több rendeltetése nem volt, az elnök negyed tizenkét órakor bezárta.

— Hát a jövő ülés napirendje! — kiálták feléje.

— Már pénteken megállapítottuk — válaszolta Návay.

A legközelebbi ülés tudvaleg szerdán lesz, melyen elsősorban az állami számvéviszék szervezéséről vonatkozó 1880: LXVI és 1893: XXX t.-c. módosításáról szóló miniszterelnöki javaslat s a balatoni vasut dolgát tárgyalják.

Egyház és iskola.

A böszörményi egyháztanács az országgyűléshez. A hajduböszörményi református egyháztanács tegnap közgyűlést tartott, melyből felírt az országgyűléshez a tanítók fizetésének egységes rendezése tárgyában. Ugy hirdik, hogy az egységes rendezés meg nem történte esetén a böszörményi ref. egyház azonnal az államosítás terére lép, mert a terhet önerejéből tovább fedezni nem tudja, még kevésbbé

képes pedig azon feltételeket (korpótlék stb.) teljesíteni, melyekhez a kormány az államsegély megadását köti.

Haszonállatok összeírása. Hajdúvármegye alispánja elrendelte a megye területén levő haszonállatoknak: a lovak, szarvasmarhák, öszvérek, sertések, juhok és kecskéknél összeírását. A kimutatásokat a járásek és városok április 3-ig terjesztik be.

Adomány a debreceni egyetemre. A hajduböszörményi tanító testület 300 koronás alapítványt tett a debreceni egyetemre. Az alapítólevelet, melynek kapcsán az összegeget legközelebb befizetik, Dobó Sándor, Léway Imre és Porcsalmy Gyula tanítók készítik.

A debreceni munkaadók

tömörülése.

Szövetségek az ipartestület körében.

— március 3.

(Saját tudósítónktól.) A sztrájkoknak a folytonos béremelésre törekvő munkásmozgalmaknak meg lett mindenfelé a maguk természetes következménye. A munkások óriási arányokat öltő szervezkedés ellenében a munkaadók is szükségét látták annak, hogy tömörüljenek, hogy az egyesülésben, a tömörülésben rejlő erő által igyekezzenek megfékezni a szertelen béremelésre irányuló mozgalmakat.

Ez ugyan már harcias küzdelmet jelent a két ellentétes tábor között, de azért nem zárja ki egyes esetekben a békés meg egyezést lehetőségét, sőt még jobban elősegítheti, amennyiben sok oktanul sztrájkot a méltányosság alapján még csirájában megöle.

Különösen indokolt a munkaadók ezen tömörülése a kisiparosok körében. A sztrájkok, a bérmozgalmak azt a kisipart sújtják legjobban, mely a gyár és nagy ipar óriási

nyomásától alig tud egy kis lélegzetet venni.

Az ország gazdasági világát ezek a kérdések uralják legjobban. Ezerféle eszme, terv merül fel arra vonatkozólag, hogy miként, mily formában lehetne a munkaadók szervezkedésének kérdését megoldani. Sok eredeti gondolat között emlegetik a külföldi példákat, hol a munkaadóknak, mestereknek csakugyan oly erős szervezetük van, hogy azokon megtörnek a túlzott bérekövetelések.

A debreceni munkaadók már meg is oldották ezt a problémát.

Az ipartestületben az egyes szakosztályok szövetségeket alakítanak. E szövetségek kifejezett célja az, hogy a szakmabeli mestereket és munkaadókat tömörítvén, teljes szolidaritást vállalva, igyekezzenek a Debrecenben oly gyakori, legtöbb esetben túlzott követeléseket tartalmazó sztrájkoknak és bérmozgalmaknak számát csökkenteni, ha lehet a méltányosság, ha nem, ugy a harc és küzdelem alapján.

Eddig már igen sok szakosztály alakított ily szövetséget. A többi szakmabeli szövetség most van folyamatban, úgy irányozva, hogy a tavaszi bérmozgalmak elé a debreceni munkaadók, igen erős szövetségeikkel, nyugodtan nézzenek.

Eddig szövetséget alakítottak a kovács, asztalos, kárpitós, esztergályos és vízvezeték szerelő mesterek.

Ma délután pedig a hentes szakosztály tartott ez irányban ülést.

Városháza és vármegye

A polgármester gyöngékedik. Kovács József polgármester meghülés miatt gyöngékedik. A tegnapi tanácsülésen helyette Vecsey Imre főjegyző elnökölt.

Hitelesítő közgyűlés. A szombatn tartott rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyveit tegnap délután 4 órakor hitelesítették. — A hitelesítő közgyűlésen Weszprémy főispán elnökölt.

A város kövezési programja. Ugy volt, hogy a mérnöki hiv. által elkészített

sünkben, hogy az ujjainkon igen csak el tudnánk számolni azokat, akik birtokában vannak eme készségeknek.

Általános impressziókról, egységes hatásról lehet szó e helyen s ez alkalommal tehát csupán s e tekintetben különösképpen megnyilatkozó elismeréssel kell adoznunk az egész társulatnak, amelynek minden tagja művészi ünneppé avatta a színház vasárnapi estjét.

Mindenrangú művészi igények mellett legfőbb elismeréssel lehet a debreceni közönség Zilahyné Singhoffer Vilma művészeté iránt, aki Elzát az operapártik egyik legnehezebbjét énekelte, mindvégig helyes intonációval, művészi izléssel az ő tisztán csengő gyönyörű hangjával, melynek ereje, szépségei 130 más hang fölé emelkedtek imponáló készséggel, diadalmosan, győzedelmesen. (Ime ez az a művész, akinek egyesek úgy keresik a „megfelelő szerepkört” a színügyi bizottságokban, mintha bizony lényeges lenne az, hogy aki ilyen művészi készségekkel rendelkezik, talán olykor zeneileg igazán jelentéktelen tákolmányokban elvét a háromlépéses valcer egy-két figuráját s akiről a fővárosi lapoknak kell megírni, hogy nem csak kiváló Brabant Elza, hanem a legjobb Vigózeveg is.)

A címszereplő Szalay Gyula, egy rakás az ő színészi értékéről, zenei tudásáról táplált ingadozó véleményt ejtett csodálkozásba hangjának épségével, színességével, melegségével, valamint Lohengrin tanulmányokra

valló stilszerűségével. Kétségtelen, hogy e szerepet régebbi időkben tanulta, talán hivatott mester ellenőrzése; utmutatásai mellett. Ugy látszik, kisebb operett szerepeinek tanulását felületesen végzi s nincs kedve, vagy ideje kellő szeretettel foglalkozni azokkal. Prec zírására talán nem lehetne főskút tenni, de mindenesetre sokat nőtt ez a fiatal, kiváló színpadi alakkal rendelkező színészember a debreceni közönség előtt. Valószínű, hogy egyes kinevezett műtész szintén megajándékozta sajnálatának bár rideg kifejezésével — a miért elszereződött tőlünk.

Arkossy Vilmos a királyt játszotta és énekelte elismerésre méltómódon, Bay László pedig Tellramund grófot, teljes mértékben érvényesítve hangjának szépségeit. Radó Anna szép sikereinek számát egy igen értékessel szaporította a Ortrud pompás alakításával énekekben, játékokban egyaránt.

A színház segédzenéjének soraiból való: Kiss József, aki a király heroldját énekelte, készségteljes tekintetben versenyezve bármelyik főszereplővel, előretörtetve a legjobbak közé s ott is maradván az ensemblé keretében minden jelenése után. Bátran lámpák elé jöhetett volna, nyugtázandó az elismerés megnyilatkozásait. Megérdemelte, mint a szereplők bármelyike. Derék művészmunkát végzett.

A karokról való megemlékezésnél szólnunk kell először a színházi kórusról. Nem volt teljesen kifogástalan, amint ezt az első s második felvonás nagy és nehéz művészi

feladatai után ítélve, előre is lehetett gondolni, de hogy mi is az a „hivatásos színészkezdés”, azt beigazolta mégis. A debreceni dalárda kiválóan képzett tagjai egészítették ki a kórus számokat, általános tetszés mellett.

És most adózzunk elismeréssel Fekete Oszkárnak, ennek a zsenialis karnagynak, aki igazán minden erejét próbára tevő munkát végzett. Szervezte a zenekart, megfelelő erővel egészítve ki azt, tanította türelemmel a magánszereplőket, karokat. Igyekezett a rendelkezésére álló időben és erővel kifejezésre juttatni a Wagner-muzsikát s bámulatos energiával a folyton váltakozó hangnemek labirintusában helyes utra terelni, vagy 130 különböző hangot s vagy 45 hangszert. Szép jövőt futhat meg az ő pályafutása, de a vasárnap esti sikerre mindenkor boldog öntudattal tekinthet vissza...

A mintaszerű rendezés Polgár Sándor érdeme, a kiállításban megnyilatkozó bőkezűség pedig Zilahy Gyuláé. Az-é a vidéki színigazgatóé, aki mint az ország legelső színpadának ünneplő művésze, eljött ide, Debrecenbe népszerűsíteni a komoly muzsikát, igazi művészi élvezeteket nyújtani azoknak, akik azt megértik, tanítani a nemes muzsika megértésére azokat, akiknek finom izlése alkalmas erre s kitartani a hátát azoknak — akik rugni szeretnek a vidéki színigazgatókon.

Szathmáry Zoltán.

Zöldy Marci, Berts Mimi, Tollagi Adolf és Pető Imre zongoraművész

nagyszabású elite hangversenye.

ma, 1907. évi március hó 5-én, este 8 órakor az „Arany-Bika” dísztermében. Jegyek kaphatók: Csáthy F. könyvkereskedésében.

kövezési programot a tanács tegnap veszi bírálat alá. A főmérnök azonban nem jelent meg az ülésen s a program így csak a csütörtöki tanácsülésen kerül megvitatás alá.

Nagyszében város kérése. Nagyszében sz. kir. város azzal a kéréssel fordult a tanácshoz, hogy küldje meg neki a Debrecen város adókezeléséről szóló szabályrendeletet. A tanács tegnap elhatározta, hogy teljesíti a kérelmet.

A város fásításának új hatósága. A város fásítása, parkirozása s az ezzel összefüggő részletügyek eddig a főmérnök hatáskörébe tartoztak. A most készülő szervezeti-szabályzat azonban, a mérnöki hivatal ügyágának tulajdonképpeni terjedelmére való tekintettel, azt kontemplálja, hogy ez ügyeket ezentúl az erdőmester lássa el. A tanács e szabályrendelet-tervezetre támaszkodva, a fásítási-ügyeknek az erdőmester hatáskörébe való átvitelét már az 1907-ik évre foganatosította. A Nagyerdőn legközelebb lefolytatandó nagy parkirozások kivételét tehát már a főerőmester fogja vezetni.

A kórházi bizottság ülése. A kórházi bizottság tegnapi ülése a tagok részvételével folytán elmaradt. Az ülést szerdán tartják meg.

A sámsoni vasut és a katonai lövőtér. A sámsoni vasut utasainak biztonsága dolgában a városházán tegnap egy vegyes bizottság értekezletet tartott. Megállapodtak abban, hogy a katonaság, ha céllovást tart, mindig külön értesíti a vasutigazgatóságot s ez viszont közli az állomásparancsnoksággal, ha különvonatot indít.

A város gyertyaszükséglete. A város gyertyaszükségletének fedezésére Csanak József és Félegyházi János nagykereskedők nyújtottak be ajánlatot. A tanács a szállítással Félegyházit bízza meg, aki a gyertyát száz csomagonként április 1-ig 77 koronájával, azontúl az év végéig 79.50 koronájával adja.

A nőegylet Kabaré-estje.

— március 4.

(Saját tudósítónktól.) A jótékony nőegylet második Kabaré-estje éppen oly fényes sikerrel zajlott le, mint az első. Zsúfolt terem, pompás műsor, rengeteg éljen és zajos tapsvihar: ezek voltak a tarka-est jellemvonásai. És szinte sajnáljuk, hogy haldoklik a szezon s az efajta csemegéknek egy időre végük szakad.

A műsor első és utolsó számát tegnap is a Magyarfiúk látták el. Gyönyörűen játszottak s kaptak annyi eljent és tapsot, hogy zugott belé a terem. Burger Mórné és Dr. Szász Adolfné, a hangversenyterem ismert zongoraművésznő művészi készséggel játszták el Rubinsteinnak két zongorára írott remek fantáziáját. A négy-öt esztendőes kis Rónai Nándort, aki szavalt, dalolt, táncolt és színészkedett, majdnem szétszedte a publikum. A kis gyerek valóságos csodás talentumról tett tanúságot valamennyi számával.

Szünet után Zivuska Irént, ezt a gyönyörű hangú énekművésznőt hallottuk újból. A közönség percekig tapsolta s éljenezte, főleg a Musset-Tosti híres Ninon-dalának

előadása után. Gyönyörű virágokrétát kapott a rendező nőegylettől.

Beke Ilus, Keresztfalvy Ilona, Somossy Kató, Szabó Anikó és Mici, Weszter Lila, Zádor Ilona s akit legelső helyen kellett volna említenünk: Ozory Vilma, remekül lejtettek el egy szép táncgyüleget. A bájos társaságból kivált Ozory Vilma, akinek plasztikus mozdulatai, graciózus tartása és végtelen könnyedsége mindenkit meglepett.

Végül Hahnel Aranka, ez a vérbeli szavaló-művésznő mondta el csodálatos közvetlenséggel és nagy művészettel Sas Edének *Csipkerózsza* című monológját. A színpadon sok tapsot kapott már Hahnel, annyit azonban aligha valamikor is, a legforróbb estén is, mint tegnap.

A Kabaré esti hét után ért véget.

Ujabb hajókatasztrófa.

— Express tudósítás. —

Dover közelében tegnap este a „Marsala” és „Helene” nevű német gőzösök összeütköztek. A Helene elsüllyedt legénységének nyolc embere életét veszítette. A többit sikerült megmenteni és Doverben partraszállítani.

London, márcis 4.

A Standard a Marsala és Helene német gőzösök összeütközéséről a következő részleteket közli: A Helene elsőrészen sérült meg és azonnal süllyedni kezdett. A mentőcsónakokat azonnal vízrebocsátották és 9 embernek sikerült megmenekülnie. A kapitányt, az első gépészt és hat matrózt az összeütközés után már nem látták. Két mentőcsónak elindult, midőn a hajó maradtak épp a harmadik csónak, lebocsátásán fáradoztak. A két első csónaknak melyben kilencen foglaltak helyet, sikerült egymásközébe maradni. A köd oly sűrű volt, hogy a matrózok ugyszólván céltalanul eveztek. — Mintegy két órán át harcoltak a hullámokkal, miközben folytonosan vészfütyöket hallottak és az a veszély fenyegette őket, hogy egy másik hajó elé kerülnek, még mielőtt Doverbe érkeznek, ahol más hajók segítségével partra huzzák csónakjaikat.

Egy másik jelentés szerint a hajó kapitánya és a legénység egy része eltávozott ugyan a hajótól, de visszatért oda abban a feltevésben, hogy a hajó nem fog elsüllyedni. Sikerült is nekik Godinig hajóznok, majd Dover közelébe értek. A hajó azután Folkestowne irányába indult. Ezóta sem a hajót, sem a rajta lévőket nem látták.

Dover, március 4.

A csatornában sűrű a köd. A kikötői parancsnok vontatógőzöst

küldött a zátonyra jutott Vaterland gőzös segítségére. A gőzősön számos utas van. — Ujabb jelentések szerint két másik gőzös is zátonyra jutott.

London, március 4.

Tegnap este egy nagy gőzöst vettek észre, mely vészjelt adott. Nemsokára két kisebb csónakon német tengerészek szálltak partra, akik azt jelentették, hogy hajójuk, mely bort és narancsot szállított, Goodvin Sands közelében összeütközött. A hajó előrése viz alatt áll. A kapitány két mérnökkel és a legénység többi részével csónakon a hajó közelében maradt. Vontatógőzöst küldtek ki, hogy ha lehet, mentse meg a hajót. A jelentés nem jelöli meg a megsérült gőzös nevét.

Pohárköszöntők a mentők javára.

— Megtarifázott tósztok. —

A Polgári Takarékné jubileuma.

— március 4.

(Saját tudósítónktól.) A Polgári Takarékné és Segélyszövetkezet szombaton ünnepelte meg fennállásának tizedik évfordulóját. A jubileum alkalmából a szövetkezeti tagok az igazgatóság tiszteletére bankettet rendeztek szombaton este. A lakomán igen számosan jelentek meg városunk közéleti férfiai közül is.

A harmadik fogásnál lehetett sejteni az elközeli felköszöntő-vihart, több ur köhécselt, köszörülte a torkát, csendet kért s. Amint ez a tósztaradat megindulása előtt mindenütt történni szokott. Az egyik ur nem is bírta már tovább, kezebe kapta a borospoharat s fölállván helyéről harsányan kiáltott:

— Igen tisztelt uraim!

Erre azonban váratlan jelenet következett. Mielőtt az elsőnek jelentkezett ur a felköszöntőjét elmondhatta volna, felugrott egy másik ur s általános meglepetés között a következő indítványt tette.

— Tisztelt uraim, e nagy örömmámorban sem szabad megfeledkeznünk a derék mentőkről. Mindenkit érhet baleset. Javaslom, hogy mindenki csak akkor mondhassa el tósztarát, ha előbb tíz koronát lefizet a debreceni mentőegyesület javára.

Nagy konsternáció keletkezett. A dühös tósztozók kétségbe voltak esve. Annál inkább örültek a csendes emberek, akik az ilyen banketten mindent jónak tartanak, csak a tósztot nem. Denikve: az indítványt elfogadták.

Az első ur letette az aranyat s beszélni kezdett. Igen szép felköszöntőt mondott s igen hosszut, amiben valószínűleg az a gondolat vezette, hogy ha már fizetett, hadd beszélhesse ki magát. De nem is maradt egyedül. Utána még tizenegy ur állott fel szólásra s valamennyien letettek tíz-tíz koronát a mentők javára. A mentőegyesület ilyenformán egy igen kedves és okos ötletből kifolyólag százhusz koronához jutott. Szinte kedvünk volna olyan irányu mozgal-

Itt van a tavasz kezdete.

MERKLER SOMA

A legújabb divatu nap- és esernyők a legjobb és legtartósabb kivitelben a legolcsóbb árak mellett csakis saját készítményü esernyőgyárában Piacz-utca 43. szám. 206.

MISS MAUD ALLAN

világhírű, csodaszép, amerikai táncművésznő fellépte folyó hó 8-án lesz a „BIKA”-szálloda disztermében.

Jegyek Hegedüs és Sándor könyvkereskedő-cégnél, Kossuth-utca 11. szám, kaphatók. 203.

mat indítani, hogy valamennyi társasössze-
jöveteleken így megadótassák a tósztot.

A fizetett felköszöntőket különben a
következő derék urak mondták el: Katz
Jakab, Münch Gusztáv, Weszprémy Zoltán,
dr. Freund Jenő, Killer Ede, Acs Nagy
Károly, Poroszlay Károly, Márkus Miksa,
gróf Degenfeld József, Rásu Gyula (husz
korona) Fischer Adolf.

A point természetesen az, hogy a men-
tőegyesület 120 koronához jutott. Az egye-
sület pénztárosa, Grósz Nagy Ferenc e
helyütt mond köszönetet a mentők nevében
a nemes adományokért.

Színház.

Műsor.

Kedd. „Lohengrin“. Opera. „A“ bérlet.
Szerda. „Dorrit kisasszony“. Vigjáték.
„B“ bérlet.

Csütörtök. „Lotti ezredesei“. Operette
„C“ bérlet.

Péntek. „Utazás a föld körül 80 nap
alatt“. Látványos színmű. „A“ bérlet.

Szombat. „Utazás a föld körül 80 nap
alatt“. Látványos színmű. „B“ bérlet.

Vasárnap d. u. 3 órakor. „Csikós“. Nép-
színmű, este „Utazás a föld körül 80 nap
alatt“. Látványos színmű. (Kis bérlet.)

* **Lebonnard apó** került tegnap este
színpadra, melyben Békés Gyula nagy sikert
aratt. Nyiltszínen is percekig tapsolták.
Ardai Ida, Hahnel Aranka, Szabó Irma,
Ternyei Lajos, Déry Alfréd és Bérezi Ernő
is tetszettek. A jó hangulatokra csupán
egy-egy szembeszökő szerep nemtudások ha-
tottak zavarólag.

* **A Lohengrin**, melynek vasárnap
előadásáról tárcarovatunkban számolunk be,
ma ismét színpadra kerül ugyanazon szereposz-
tás mellett, mint a bemutatón előadásán.

* **Érdekes vendégszereplés.** Holnap
szerdán f. hó 6-án lép fel Báthory Maresa, a
szatmári színház naivája a „Dorrit kisasz-
szony“ címszerepében. A vendég színésznő
szerződötési célból lép fel, kit igen jó hír
előz meg. A darab többi szereplői Békés,
Ternyei, Szakács, Polgár stb.

* **Színész megbizottak.** A szintár-
sulat gyűlést tartott, hogy az idei március
19 én kezdődő országos gyűlésekre képvisel-
őket válasszon. Oláh Károly, pártoló-tag
közfelkiáltással, a társulat kebeleiből Vadász
Lajos és Szilágyi Ernő nagy szótöbbséggel
választották meg.

* **Miss Lilian a városi színházban.**
Zilahy Gyula igazgatónak a tanács tegnap
megengedte, hogy Miss Lilian vízi-táncosnő,
tavi-tündér e hó 11—12—13. napjain a vá-
rosi színházban léphessen. Zilahy igazgató
ez alkalomból 25 százalékkal emeli fel a
helyárakat, ez áremelés azonban nem von-
natkozik a bérlők helyeire nézve.

* **Kondor Ernő cabaret-színháza.**
Kondor Ernő, a debreceni színház volt ked-
velt tagja, kit zenei képességeiről is ismer-
tünk, tegnapelőtt cabaret-színházat nyitott
Budapestén, a Teréz-körút 28. szám alatt.
Társulatát mely e nemben első az országban
s párisi mintára szerveződött, a fővárosi kö-
zönség igen jól fogadta. A tagok sorában
szerepel Almássy Lola kisasszony is, aki első
este mindjárt a „A fürdőkádban“ című ma-
gánjelenetet adta elő, egy fürdő kádban ülve
es feltűnést kelte szép válláival.

* **Lotti ezredesei.** Legközelebb színpa-
ra kerül új betanulással a „Lotti ezredesei“
című operette, a fő női szerepben Lónyai
Piroskával. A két ezredest Ternyei és Pol-
gár játsszák. Az előadásban résztvesznek
Ardai Ida, Szakácsné, Vida Ilona, Sarkadi,
Deéry, Árkosy stb.

Sóvágó ügye a Kuria előtt.

Nem küldenek külön bíróságot.

A Kuria döntése.

— március 4.

(Saját tudósítónktól.) Sóvágó Já-
nos tudvaleg kérvényt adott be
a Kuriához, hogy tekintettel a deb-
receni esküdtbíró tagjainak elfo-
gultságára, az ő ügyének elbírá-
lására, illetőleg újabb eldöntésére
delegáljon másik bíróságot. A Kuria
most tárgyalta a hírhedt haramia-
vezér e kérelmét s annak teljesí-
tését megtagadta.

A Kuria döntésének érdekes
indokai a következők:

Sóvágó János vádlott abból az okból
indítványozza a jelen ügyben illetékes deb-
receni kir. törvényszék, mint esküdtbíró
helyett a további eljárásra más és pedig a
nevezett vádlott jegyzőkönyvi kérelme szerint
a nagyváradi kir. törvényszék, mint esküdt-
bíró kiküldését, mert a Debrecenben meg-
jelenő krajeáros lapok folyton ő ellene ír-
nak s ott már is az a jelszó: Kötelet Sóvágónak
s így szerinte a debreceni esküdték, a kik őt
már két ízben ártatlanul ítélték el, az érde-
keltségük s elfogultságnál fogva őt már csak
a névtől való félelem miatt is, bármely ügy-
ben egyhangulag bűnösnek mondják ki, töl-
lük tehát nem lehet igazságos ítéletet várni.
Ezek szerint Sóvágó János vádlott a bírósá-
gok iránti indítványát a Bp. 29. szakaszának
második pontjára alapítja. Minthogy azonban
a bíróságot iránti indítvány támogatására
felhozott fentebbi körülmények még a való-
ságok esetében sem igazolhatnák azt a föl-
tevést, hogy a törvény szerint illetékes deb-
receni kir. törvényszék, mint esküdtbíró
mellett közreműködésre hivatott esküdtéktől
ebben az ügyben részlehetetlen eljárás és
határozat nem várható s hogy ők az esküjük
ellenére nem a bizonyító eljárás adatainak
megfelelő legjobb meggyőződésük, hanem a
közvélemény s illetve az előítélet hatása
alatt fognak határozni: annál fogva a bírósá-
gok iránti indítvány, mint alaptalan, el-
vont utasítandó.

Szóke Emma temetése.

Az anya rémlátásai.

— március 4.

Annak az ügy részleteiben, mint előz-
ményeiben megrendítő drámának, mely a
mult hét péntekjén a tócsa-kerti vasúti sín-
pár mentén kezdődött — utolsó aktusa folyt
le tegnap a közkegyház halottas házában.

Vasárnap délután temették el Szóke
Emmát, ki pénteken oly borzalmas körül-
mények között dőlt az önkéntes halál kőr-
jaiba.

A temetés valóban impozáns keretek-
ben folyt le.

Ritkán lehet látni akkora érdeklődést,

amilyen a szerencsétlen urleány temetése
iránt általánosan megnyilvánult. Legalább
4—5000 főnyi tömeg lepte el a halottas há-
zat és környékét.

A temetés a református egyház szertar-
tása szerint ment végbe.

A szertartást Szabó Zoltán s. lelkész
végezte. Az ima és gyászbeszéd alatt mely
komor vonatkozásban volt a megrendítő ha-
lálammal, egy szem sem volt szárazon. A
jelenlevőkön mély megindulás vett erőt, mi-
kor a koporsó mellől felhangzott az apa és
testvérek keserves zokogása.

Aztán megindult a fehér halottas kocsi
után a szomorú menet. A mélyen suttogó apa
és családtagok arcán mély barázdákat szá-
tott az óriási fájdalom.

Az apán kívül a két testvér jelent meg
a temetésen. Az anya — mint már említet-
tük is — súlyos idegbajjal igen válságos ál-
lapotban a közkegyházban fekszik.

A másik testvér, Szóke Béla, ki a hadi-
tengerészetnél szolgált még nem is értesül-
hetett a megrendítő eseményről.

A távirat Triesztben nem találta meg,
mert most épen egy a Földközi tengerekre ki-
küldött hadi hajónál teljesít szolgálatot.

A holttestet a hatvan-utcai temetőben
tették örök nyugalomra.

A temetés ideje alatt a kórház elme-
osztályán szomorú jelenetek játszódtak le.
Szóke Imréné az idegzavartak beteges lát-
noki tehetségével folyton azon képzelődik,
hogy családjukat nagy szerencsétlenség érte.
És valahányszor, amint vasárnap délután is,
felhangzik az elmeosztályal szomszédos ha-
lottas házból a temetési énekek akkordja
extázisba esik.

Az ápolónők csak nagynehezen tudják
nyugalomra bírni, megnyugtatóan, hogy
férje, gyermekei mind igen jól érzik magukat
és alig várják, hogy ő is felgyógyuljon.

A városban mindenütt részvétellel tár-
gyalják a szerencsétlen család szomorú tra-
gédiáját.

Hirek.

A Simonffy-utcai vitriol- merénylet.

Meg van a tettes.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk, hogy
szombat este egy cselédeány, Poljoki Má-
ria ellen ismeretlen tettes a Simonffy-utcai
vassátrak között vitriol merényletet köve-
tett el.

A szerencsétlen leányt súlyos égési se-
bekkel szállították be a közkegyházba, sőt
egyik szemét a maró folyadék miatt el is
vesztette.

A rendőrség megindította a nyomozást.
A tettes előkerítése nem adott sok munkát.
A leányt Szócs rendőrbiztos kihallgatta és
kérésére szembesítette vele Nagy Zsuzsánna
kifőzőnőt, ki Vigkedvü Mihály-utca 12. sz.
alatt lakik.

A szembesítés ma délelőtt ment végbe
a közkegyházban. A leány ruhájáról és alak-
járól azonnal megismerte Nagy Zsuzsánna-
ban a merénylet elkövetőjét.

A vitriolmerénylet okozója Poljoki Má-
ria állítása szerint szerelmi féltékenység. —
Nagy Zsuzsánna ugyanis Vértessy György
mészáros segédével közös háztartásban él.

Nagy Zsuzsánna azonban végtelenül
féltékeny volt rá, mert azt tartotta, hogy
Vértessy B. a leányt szereti s így ő az oka annak,
hogy viszonyuk az utóbbi időben elhidegült.
Ezért aztán folyton üldözte őt. Mintegy év-
vel ezelőtt pedig férfi ruhában felöltözve az
uton megtámadta és súlyos sérüléseket ejtett
rajta.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPRAKTÁRBAN

DEBRECZEN,

● Piacz-utca 83-ik szám alatt ●

kaphatók mindenféle gazdasági gépek, legújabb rend-
szerű páros és páratlan soru

vetőgépek

legjobb minőségben, jóállás mellett, következő áron:

14 soru ára 380 korona	13 soru ára 320 korona
16 " " 410 "	15 " " 340 "
18 " " 430 "	17 " " 360 "

A rendőrség a leány vallomása alapján nyomban megindította az eljárást Nagy Zsuzsanna ellen, ki azonban erősen tagadja a terhére rótt büncselekményt.

A vizsgálat és nyomozás folyik. A mérnylet áldozatja még mindig igen válságos állapotban van.

— **Félmillió adó egy hó alatt.** Csóka Samu adótanácsnok a tegnapi tanácsülésen terjesztette be a város mult havi adóforgalmáról készített kimutatását. Annak dacára, hogy február a legrövidebb hónap, a befizetett adók nagyobb összegűek, mint januárban voltak. Befizettek nevezetesen az adópénztárba Debrecen polgárai 201,000 korona állami egyenes adót és 44,500 korona községi pótdadót. Ami azt bizonyítja, hogy az államnak ez az adó-üzlete nem megy rosszul.

— **A debreceni függetlenségi kör** évi rendes közgyűlését folyó évi március hó 10-én, vasárnap délután 3 órakor tartja saját helyiségében, melyre a kör tagjait ez uton is meghívja az elnökség. Tárgyak: 1. Titkári jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok.

— **A csendőrkerületi parancsnokság elhelyezése.** Kosztka Pál csendőrezredes tegnap délelőtt telefonon értesítette a tanácsot, hogy a csendőrkerületi parancsnokság ideiglenes elhelyezésére nézve legutóbb történt megállapodásokhoz a belügyminiszter hozzájárult. Ez értesítésére azért volt szükség, hogy a kijelölt épületek átalakítási munkáihoz azonnal a belügyminiszter hivatalos kéziratának megérkezése előtt hozzá lehessen kezdeni. A parancsnokság tudvalevően május elsején jó Debrecenbe. A hivatalok a Kossuth-utcai Bészler-házban, a legénység a Gilányi-laktanyában nyer elhelyezést, mely utóbbi épületnek gyökeres újjáalakítását ma kezdik meg.

— **Jóteköny nőegylet nagyérdői népnemepélye.** A tanács tegnap foglalkozott a nőegylet azon kérelmével, hogy a Nagyerdőn a nyár folyamán népnemepélyt rendezhessen. A tanács teljesítette a kérelmet, kikötötte azonban, hogy a népnemepélyt csak a Dobos-pavillon előtt, a régi lövölde előtti téren vagy a koresolyázó-téren lehet megtartani. Egyébként a nőegylet rendezheti a mulatságot vasárnap vagy ünnepponapon is.

— **Rendkívüli hitel favágatásra és szállításra.** Az általános drágaság nyomása alatt a városi erdők fájának kitermelése és szállítása is tetemesen többbe kerül. Ez a szükség késztette Török Gábor erdőmestert arra, hogy indokolt beadványban 50,000 korona póthitelt kérjen a törvényhatósági közgyűléstől. Mivel azonban a legközelebbi közgyűlés csak hetek múlva lesz, a vágatási s

szállítási munkákat pedig csak a város nagy kárával lehetne félbeszakítani, a tanács az erdőmester kérésére tegnap 10,000 koronát kiutalványozott e célokra, természetesen a legközelebbi közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében.

— **Villamos-színház Debrecenben.** A tanács tegnap foglalkozott újból Suchán Elemér és Rezsőnek a villamos-színház engedélyezése iránt beadott kérelmével. A tanács azon egyáltalán nem lakonikus határozatot hozta, hogy nincs kifogása az ellen, ha a rendőrfőkapitány megadja az engedélyt. Az ügy ilyenformán hosszas keringőzés után a Végh Gyula kezei közé jutott. Szeretjük hinni, hogy a főkapitány hamarosan megadja az engedélyt. Zilahy Gyula igazgató ugyan óvást emelt a színházi engedély megadása ellen, ez óvástételt azonban a tanács tegnap a leghatározabban visszautasította. A tanács a tartandó előadások idejére vonatkozólag sem akar korlátokat szabni. A villamos színház, mely Debrecenben hiányt pótol, hír szerint már e hóban megnyílik.

— **A szoboszlói tifusz-járvány.** A vármegye főorvosához érkezett jelentések szerint a hasihagymáj-járvány Hajduszoboszlón szünőfélben van. A legutóbbi két héten alig néhány betegedés fordult elő. Az iskolákat mindazonáltal bezárva tartják még pár hétig.

— **Kávéházak zárórái.** A rendőrfőkapitány elrendelte, hogy a kávéházak ezután 5 óráig nyitva maradhatnak, 4 óráig tartó zenélési engedéllyel. A vendéglők zárórája marad a régi, de kérelmezőknek a záróra meghosszabbítási engedélyt ad. Szerintünk az lenne a helyes, ha a vendéglők s vendéglői joggal bírók legalább 2 óráig egyszer s mindenkorra záróra engedélyt kapnának.

— **A gázvilágítás 150,000 koronás jövedelme.** A város világitási bizottsága ülést tartott, melyen Debreceni Jenő igazgató be-terjesztette a vállalat zárszámadását. E szerint a mult üzletév 150,000 korona jövedelemmel záródott. Ebből, a város világitásához szükséges összeg s az adótörlesztés után fennmaradó jövedelem többletet a tartalék alap javára helyezték el. E tartalék alapra élénk szükség lesz előreláthatóan a villamos-telep létesítése közben.

— **Negyvenhárom évi közszolgálat.** Rác Gábor, a hajduszoboszlói kir. járásbíró-ság telekkönyvvezetője negyvenhárom évi közszolgálat után a mult hó utolsó napján nyugalmába vonult. A járásbíró-ság vezetője, Lengyel Imre táblabíró s a járásbíró-ság teljes tisztviselő-kara meghatóttan vettek búcsút Rácztól, aki ritka multa tekinthet vissza s aki jól megérdemelte a nyugdíjazást.

— **Nyiregyháza város osztrák szappanja.** Egyik fővárosi lap a fenti váddal illeti a szomszéd Nyiregyháza várost, elmondván, hogy a

Nyiregyháza város házi kezelésében levő városi gőzfürdőben a vendégeket olyan szappannal szolgálják ki, amelynek ez a felirata: „Seifenfabrik Wien, Schmidt u. Söhne. Minden-estre szomorú volna, ha a város a valószínűleg felületességből, elnézésből elkövetett hibát hamarosan nem orvosolná.

— **Harmaty Pál meghalt.** Debrecen kereskedő világának egy közkedvelt és általánosan ismert tagja ma agyszélhűdés következtében, 60 éves korában meghalt. Harmaty igen tevékeny ember volt. Cseletét csak a legutolsó hónapokban hagyta el, mikor már a betegség erőt vett rajta. — Mint antiquárius híres volt nemcsak Debrecenben, hanem az egész környéken.

— **A munkás balesete.** A munkásors látogatta meg Rekita György 36 éves esztergályost is, aki az államvasutak gépjavító műhelyében volt alkalmazva. Rekita jobbkezét ugyanis munkaközben az esztergályozó gép ellkapta és mutató ujját letörte. Gyors orvosi segélyben részesítettek. A megindított vizsgálat kiderítette, hogy Rekita saját vigyázatlanságának áldozata.

— **A ma esti művészestély szenzációs sikerét előre is megjósolhatjuk.** Zöldy Marci vasárnap délelőtt a tanuló ifjuság számára tartott felolvasásáról városszerte beszélnek. Zöldy ezen nagyhatású és érdekes felolvasásáról, a mai számunkban Kardos Albert főiskolai tanár terjedelmes és érdekes bírálatot mond. Zöldy ma este amerikai eleményeiről tart felolvasást, azonkívül gyönyörű hegedűjátékával gyönyörködött a hallgatóságot. — Tollagi Adolf az országíró színművész és komikus, ki két nap óta tartózkodik szülővárosában, örömmel néz mai fellépése elé, mely alkalommal 21 évi távollét után nagy művészi tudásával és ellenállhatatlan humorával akarja az imádott földjeit ismét meghódítani. A még csekély számban visszamaradt jegyek Csáthy könykereskedésében és az esti pénztárnál kaphatók 2, 3, 4 és 6 koronás árban. Komlóssy Emma, — mint értesülünk — impresszárióját éppugy, mint a népszínházat, ahol évi szerződése van cserben hagyta és a legutolsó pillanatban lemondta a már hetekkel ezelőtt hirdett holt napi szereplését, amiről ezennel értesítjük a közönséget. — Az impresszárió az anyagi áldozatokat nem tekintve, helyettesről gondoskodott és pedig Berts Mimit a. m. kir. operaház remekhangú magánénekesnőjét szerződtette, ki holt nap délben érkezik városunkba. Berts Mimi a. m. kir. operaház magánénekesnője, ki tavaly a müncheni „prin-regenten” színházban a Wagner „Fest spielék”-hez volt meghíva, a mai fellépésére a következő műsört állapította meg: I. a) Bizet „Habenera” a Carmen című operából, b) Massenet „Elegie”, c) Nosedá „Még egy napot”. II. Saint-Saëns „Nagy Aria” a Sámson és Delila című operából. Ezen felette érdekes számok, melyeket Berts Mimi utánozhatatlanul interpretált, a közönség legnagyobb tetszését fogja megnyerni.

— **A nánási sztrájk.** A nánási sztrájk ügyében a belügyminiszter távirati utasítására Kovács Gyula alispán kiutazott Nánásra s ott szigorú vizsgálatot tartott vasárnap. A vizsgálat során kiderült, hogy a

A világ legjobb aratógépei az eredeti amerikai „Johnston” kéveköttő, és marokkrakó aratógépek. Eredeti BÄCHER-féle acélekék eltörhetetlen fejekkel. — Eredeti párossoru MELICHAR-féle „UNIKUM DRILL” szabadalmazott kikötő-készülékkel (lánc helyett) kizárólag Rähmer S.-nál, Bächer és Melichár képviselője Debreczen, Nagytőzsde.

A m. t. hölgyközönség

szives tudomására hozom, hogy a

a tavaszi idényre a legfessebb

félcipők, minden létező színben és formában már raktárra érkeztek és azokat folyó évi március hó 15-ig még a tavalyi olcsó árakban bocsájtom rendelkezésükre.

171. Tisztelettel:

Központi Cipő és Kalap Áruház

Debreczen, Dréher sörcsarnok mellett.

Telefon 485.

szociálisták nagy zajongásán kívül mi sem történt s hogy rendkívüli intézkedésre nincsen ok. A rend is teljesen helyreállott s a szalmafonó munkások ismét munkába léptek.

— **Az István gözmalom** társulat f. hó 3-án vasárnap délelőtt 10 órakor Szabó Kálmán országgyűlési képviselő elnöklete alatt tartotta meg évi rendes közgyűlését a kereskedő társulat épületének dísztermében. A közgyűlés úgy az igazgatóság, valamint a felügyelő bizottság jelentését tudomásul vette, elfogadta a 252,047 korona 03 fillér nyereség felosztására vonatkozó, valamint az alapszabályok módosítását célzó javaslatokat és végül a sorrend szerint kilépő Lukács Armin és Szentkirályi Tivadar igazgatósági tagokat újból, May Andor vezérigazgatót új igazgatósági tagnak megválasztotta. A 6-ik számú szelvény március hó 4-től kezdve 25 koronájával kerül beváltásra.

— **A Közgazdasági Bank tőkefelemelése.** A debreceni Közgazdasági Bank 800 ezer koronás alaptőkéjét közelebb egy millió 400 ezer koronára emelik fel. A műveletnek főirésze a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, Magyarország egyik legizmosabb pénzintézete, amelynek igazgatósága az alaptőke felemelés dolgában a debreceni Közgazdasági Bankkal most jutott megállapodásra. Az alaptőke felemelésével kibocsátandó új részvényeket a Pesti Hazai Első Takarékpénztár veszi át, mely így szoros kapcsolatot teremtett a Debreceni Első Takarékpénztárral is, mely viszont a Közgazdasági Banknál van érdekelve.

— **Köszönet a debreceni fodrászoknak.** A József kir. herceg Szanatórium Egyesület elnöksége a következő levelet intézte a debreceni fodrász ifjúsághoz: Tisztelt bálbizottsági elnök ur! Azért az emberbaráti támogatásért, hogy a debreceni fodrász ifjúság mulatságot rendezett s annak tiszta jövedelmét 87 korona 60 fillért beküldötte a szegénysorsu tudóbetegek emberbarát alapjába, — hála köszönetet mondok. Isten minden áldása legyen a derék, az érzőszívű ifjúságon. A hírlapi nyugtázást alkalmilag megteszük. ezenkívül hivatalos lapunkban a Szanatórium-Lapban is nyugtázni fogjuk. Kérem tolmácsolja mindazoknak köszönetemet, akik a szegénysorsu tudóbetegek ügyét oly mély szívvvel támogatták. Fogadja hálám tisztelem nyilvánítását. Budapest, 1907. február hó 25. Lukács belső titkos tanácsos egyesületi elnök.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Schönwald Tibor izr. 6 hónapos. Fazekas Henrik ev. ref. 44 éves. Gyönyörű Lajos ev. ref. 39 éves. Juhász András ev. ref. 2 napos. Szigeti Juliánna ev. ref. 21 éves. Nagy Erzsébet ev. ref. 1 hónapos. Harmaty Pal ev. ref. 60 éves.

x **Fekete Jakab** uri-divat üzletébe egy ügyes fiatal segéd azonnal felvétetik.

x **Budapestre helyezi át üzletét Komáromi M.** műhangszerkészítő. Felkérém a t. zenekedvelő közönséget, hogy üzletemet Piac-utca 63 szám alatt megtekintem szíveskedjék. Mindkét üzlethelyiség kiadó.

x **Bali legyezők,** fésűk, kefék, hajtük szappanok a legnagyobb választékban, igen olcsón MENTZE HENRIK ujdonságok áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

x **Eljegyzési jegyekben.** elegáns ujdonságok érkeztek Mihály Sámuel papirkereskedésében és műnyomdájában.

x **Mindenféle** bel- és külföldi gyógyszerár különlegességek, szépitőszerek, arckrémek, szappanok, illatszerek stb. egyedüli raktára Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debreczenben, Kossuth-utca 8. sz. „Arany egyszarvu“ gyógyszerár.

x **Valódi** francia és amerikai gummi különlegességek legnagyobb választékban Schön Sándor keztü, kötszer és orvosi műszertárban, Debreczenben, Piac-utca 12, Stenczinger-ház.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENÉL

Megtévelyodott ügyvédjelölt.

Tanulmányainak áldozata.

Feldult orvosi rendelő.

— március 5.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután öt óra tájban dr. Engel orvos miklós-utcai rendelőjébe ideges taglejtésekkel egy udvariasan öltözködött fiatalember állított be. Az orvos és családja nem volt hon, így csak a cseléd fogadta a fiatalembert, ki kijelentette, hogy gyógykezeltetni óhajtja magát. A cselédleány vára-kozásra kérte, széket hozott neki, majd pedig pár pillanatra eltávozott, hogy megkérdeje cseléd társnőjétől, mikor jön haza az orvos.

Midőn a leány visszatért, a szobába pillantva, ijedt sikoltással szaladt kifelé.

A látvány csakugyan izgató volt. A fiatalember össze-vissza dult mindent. Az asztalon volt irományok és mérgekkel telt jivegek a zsebéből kandikáltak ki. Ő maga a nagy álló-tükör előtt állt és kinyújtott nyelvével a kezében lévő szublimáns-öldatos üveg tartalmával öntözte. Általában egész külseje és viselkedése elárulta, hogy elméje hirtelen megzavarodott.

A megrémült cselédleány segítségért kiáltozott. A házbéliek természetesen csakhamar összefutottak, de senkisé akadt, ki az örült ember által megszálva tartott rendelő felé közeledjen. A házmester közeledni próbált, de már ekkora a fiatalember dühöngeni kezdett és ha a házmester idejekorán el nem menekül, teljesen ki lett volna téve az örült dühének.

Igy a házbéliek teljesen tehetetlenek voltak, míg a tévelyodott a szobában még jobban garázdálkodott.

A kínos helyzetet végre az időközben értesített rendőrök oldották meg, kik a dühöngő fiatalembert bevitték a rendőrségi központra.

A bűnügyi osztályon aztán ki-tűnt, hogy illető L... e Jenő ügyvédjelölt és hirtelen előtörő elme-zavarában követte el tettét. Zsebé-

ben még mindig ott volt a szublimáns-öldatos üveg, melyet azonnal elko-boztak.

A rendőrségen ugyan már valamennyire csillapult. Egészen nyugodtan beszélt, de azért több ízben kísérlette meg a szökést, ami azonban nem sikerült neki.

De aztán megadta magát. Nagy fölénnyel hirdette, hogy kicsoda. Sőt a jelentést felvevő őrsparancsnoknak még ő akarta diktálni a szöveget.

Dr. Varga Emil kerületi orvost is értesítették az esetről, ki azonnal megállapította az elmezavart és elrendelte a közkórház elmeosztályába való beszállítást, ami még az esti órákban megtörtént.

A szerencsétlen fiatalember tanulmányainak áldozata. Ügyvédnek készült. Iskoláiban mindig a legjobb tanuló volt. De ez volt egyuttal végzete is. A sok tanulástól mintegy két évvel ezelőtt megőrült. Annak idején kigyógyították, de úgy látszik, most ismét erőt vett rajta e borzasztó betegség és ismét bekerült az élőhalottak országába.

Lengyel Zoltán sajtópöre.

Lengyel kihallgatása.

— Express tudósítás. —

Lengyel Zoltánt tegnap hallgatta ki a vizsgálóbíró.

Lengyel Zoltán déli fél 12 órakor jelentkezett dr. Rutkay István vizsgálóbíró-nál. Vele jött dr. Győző Dezső ügyvédnek a helyettese, dr. Czeben ügyvédjelölt, akit védőjéül nevezett meg. Megkezdte a kihallgatás, Lengyel felett az általános kérdésekre s még csak annyit jelentett ki a Polónyi által inkriminált cikke:

— Elvállalom érte a felelősséget!

— Kivan-e a bizonyítás jogával élni? — kérdezte a vizsgálóbíró.

— Egyelőre nem teszek több nyilatkozatot. Nem pedig azért, mivel tudtommal olyan tények történtek a nyomozás során, hogy azok folytán úgy a vizsgálóbíró ur, mint az eddig eljáró dr. Magyar István kir. ügyész mellőzését kérem a törvényszéktől.

Rutkay bíró ezt a kérelmet is jegyzőkönyvbe foglalván, véget ért a kihallgatás, melynek során Lengyel megtudta egyébként, hogy pörében nemcsak báró Schönbergerné és a Meránból jelentkezett Braun Móricot hallgatták ki eddig. Kihallgatta ugyanis már azóta a vizsgálóbíró Jeszenszky királyi közjegyzőt, továbbá báró Schönbergernének két volt cselédjét.

Mind az öt tanuvallomásról felvett jegyzőkönyv tartalmát Lengyel megismerni óhajtván, engedelmet kapott azok lemásolására s a védője tüstént munkához látott.

Lengyel egy újságíró előtt így nyilatkozott:

Védelmi adataimat nem árulom el. Sőt a perrendtartás 69 §. alapján kémi fogom az ügyemben eljáró Rutkay István vizsgálóbíró-nak, valamint Magyar István ügyésznek a mellőzését. Ezek az emberek ugyanis Polónyi Géza utasítására perrendellenes dolgokat követtek el s így nem vagyok kapható arra, hogy intézkedéseiknek alávessem magamat. Magyar István, szerinte régi ellensége.

Parthie vétel folytán!

míg a készlet tart mindenféle női- és férfi, valamint gyermekcipők rendkívül olcsón árusítatnak el!!

Neumann Testvéreknél

Debrecen, a Tisza-palotában.

Tavaszi ujdonságok naponta érkeznek!!

Távirat és telefon.

Kossuth a kiegyezésről.

Budapest, március 4. A függetlenségi párt ma értekezletet tartott, amelyen Kossuth Ferenc kijelentette, hogy a párt nyugodt lehet, mert a kiegyezési tárgyalásoknál a kormány szilárdul megállja a helyét az osztrákokkal szemben. Ezután a párt apró ügyek elintézése után elhatározta, hogy a tanítók fizetés rendezéséről szóló javaslatot szerdai koalíciós értekezleten fogja tárgyalni.

A szikszói választás.

Szikszó, márc. 4. Itt ma Váczi Sándor függetlenségi képviselőjelöltet Vitéz György ugyancsak függetlenségi jelölttel szemben 300 szótöbbséggel képviselővé választották.

Dinamitrobbanás.

Newy-York, márc. 4. Egyik itteni gyárban 1000 font dinamit felrobbant és 30 munkás életét veszítette.

Porig égett szálloda.

Zimony, márc. 4. Az itteni „Central” szálló kigyuladt és porig leégett. A vendégeket tűzoltók létrán mentették meg.

Oroszországi események.

Pétervár, márc. 4. A dumát hir szerint kedden fogják megnyitni. A duma képviselők elutazása alkalmával több helyen veres zavargások voltak. Több forradalmi klubot fedeztek fel. Nagy mennyiségű bombát és fegyvereket koboztak el. Számos letartóztatás történt.

THE GASTLE MAKE MFG CO
NYAKKENDŐK
KIZÁRÓLAG FEKETE NÉL.

Oktalan és elítélendő

az az ember, aki beszegesnek érzi magát anélkül hogy állapotán segíteni igyekezne és amikor a legkisebb munka is fáradságosnak tűnik és az ember életkedve fogyni kezd. Ily esetben a gyógy-csukam jolajból alfoszorsavas mész és nátron hozzáadásával készülő SCOTT-féle EMULSIO egyike a legjobb és legbiztosabb szerekeknek a test és idegrendszer erősítésére, fehérsítésére. A SCOTT-féle EMULSIO csakis a legjobb minőségű alkatrészeket tartalmazza, felülmúlhatatlan tápszer, mely gyorsan új kedvet és új életerőt önt az elpetyhült szervezetbe.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátnagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMLL „Városi gyógyszerháza”
Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerházaiban.

Tavaszi női divatujdonságok.

Színes és mintázott kosztüm- és divat-kelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkötök remek választék. Állandó nagy raktár Fekete gyászkelmekből

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyegáruházában.
= Mintákkal kívánatra készséggel =
szolgálunk. 198

Bankegyesület Részvénytárság.

A „Bankegyesület Részvénytársaság” működését Piacz-utca 72. sz. alatti üzlethelyiségében folyó évi márczius hó 1-én kezdte meg és foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Alaptőke 800.000 korona.

Leszámitol váltókat, utalványokat nyiltételeket stb.

Törlesztéses, vagy kamatozó kölesönt nyujt bekebelezés mellett, földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó (check) számlára és pénztárjegyekre.

Minden egyéb bankügylet-kötésére is vállalkozik.

Debreczen, 1907. évi márczius hó 1-én.

Az igazgatóság.

SZŐNYEGHÁZI

Egész új szállitmány

érkezett valódi

Perzsa-szőnyegekből

!!!! Óriási választék!!!!

! Jutányos szabott árak!

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza

179

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

IZYHGEANQZS

Ügyes levelező,

keresztény, 23—26 éves, nőtlen, ki a német és magyar nyelvben, szóban és írásban tökéletesen jártas, nagyobb gyárban alkalmazást kap.

Fényképpel és bizonyítvány-másolatokkal ellátott kimerítő ajánlatok

Haasenstein és Voglerhez

küldendő,

Wien I. P. 367.

210

A Harmat-Créme

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő

alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát, (mitesser) s bőrbajokat.

Kisimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehére, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél

és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készítőhely s főraktár

Mihalovics Jenő gyógytára

Debreczen, Főplac 31.,

városházzal szemben. 22

László Zsigmond
állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken.

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket, tu-

berkulinozasi eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiokat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Modern lakóházak, villák

valamint egyéb

épületek tervezését

és felépítését, művezetést, épületbecs-

lést stb. vállal,

Pavlovits Károly

műépítész

Debreczen, Kossuth-utca 26. sz.

Új ügyvédi iroda.

Bay András dr.

és

Horogh Pál dr.

közös ügyvédi irodájukat
Csapó-utca 21-ik szám alatt
megnyitották. 211

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Bicikli acetelin lámpa nagyon olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban.

A Hajdumegyei Népbank gyakornokot keres. Írásbeli ajánlatok bizonyítvány másolatokkal az igazgatósághoz nyújtandók be. Az állás azonnal elfoglalandó. 187

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi- és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplicáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Ügyes, megbízható takarítónő, ki a szobapadló fényezéshez (vikszoláshoz) is ért, kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 148

Gouvérirozást 3 krajcártól kezdve elvállal Rózsa Ignácz női felöltő- és kalap-áruháza, Debreczen, Kistemplombazár. 53

Vessző- és nyírágseprű, cirok- és fanyelű szobaseprű legolcsóbban GLÜCK IZIDOR fűszer és seprű kiviteli üzletében kapható Péterfia-utca 76. Telefon 43. Ugyanott naponta friss teavaj kapható. 185

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai célra, Piacz-utcán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Szalai:

Magyarország története
1-5 diszkötésben, új,
30 forint helyett csak

12 forint

Harmath

könyvüzletében 52

Fűvészkert-utca 14.

Telefon 374.

Tanuló felvétetik.

Lapelárusítók, fiúk, asszonyok, férfiak újságírásra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik. Benyáts Emilnél, Debreczen, Tisza-palota 54

Két ház és egy kerti lakóház eladó. Széchenyi-utca 50. szám, Arany János-utca 59. szám és Tócsa-kert II. járás, 60. szám alatti ház és pedig az utóbbi két méter magas, új deszkakerítéssel körülfalozva, örökáron eladó. A három ház ára együtt, mintegy 5000 korona bérjövdelemmel 60,000 korona, vagyis 30,000 forint, amelyből előlegesen 10,000 korona, vagyis 5000 forint fizetendő, a többi pedig 4 év alatt 6 százalékos kamattal részletekben is törleszthető. Értekezhetni Arany János-utca 59. szám alatt. 170

Alagcső- és gőz- KONT MANÓ BERECSZÁSZ. téglagyár

Homlokzattégla, disztégla, faöntégla, ék- és kéménytégla, cserépszindely. horgonyos tető-cserép, alagcső, burkolatlapok gyártása. Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitele. Teljes tetőfedések eszközlése. Távirati cím: Gőztéglagyár, Beregszász.

Nyílt levél

szegény és gazdag építetőkhez egyaránt.

A legkitünőbb tetőfedő anyag manapság a horgonyos tetőcserép,

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt. Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet. A vele való fedés nem drágább a közönséges fazsindelyénél és minden vályogfal elég erős nekik.

Az a tetőszék, mely fazsindely alá készült, teljesen megfelel. A fedőmunkát a gyár távolabb vidéken is elvállalja, ha legalább 300 négy-szög méter területről van szó és ez esetben a tetőnek jó minőségeért teljes jótállást vállal. A cserépnek ára ezenként Beregszász állomáson waggonba rakva 72 korona; a cserepezési munkával együtt 78 korona, de adogatók és malter nélkül.

Egy négy-szög méter tehát kerül körülbelül egy korona 30 fillérbe, a cserepező munkájával együtt, de persze szállítási díj nélkül.

Egy 1 méter területen 16 db fekszik. A lécezés 30 cm. távolságban eszközlendő

Egy egész waggonnak a vasuti szállítási díja Debreczenig 53 K.

Egy waggonba 5400 darab rakható és a gerincezserép.

A fazsindely ellenében való előnyeit szükségtelenül feszegetni, de a bádoggal ellentétben azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádoggal ellentétben a padját semmire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádoggal sokkal drágább — a fekete bádoggal gyakori festés költségeiről nem is szólva — és javítása bonyolódott műtét.

Tűzbiztonság tekintetében a bádoggal, mely hirtelen átmelegedik a cserép fölülmulja. A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a horgonyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a fazsindely és bádoggal teljesen ki van szorítva.

A gerincezserépnek darabja 4 fillér, egy folyóméterre kell 3 darab.

Az üvegeserép bádoggablak helyébe 2 kor. 50 fillér.

Nagyon kérem az intelligensebb t. ez. közönséget, különösen a falukban a tisztelendő urakat, bírákat, jegyzőket, világosítani a szegényebb gazdákat saját érdekében, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzvésznel a fél falu pár óra alatt rabja lesz a lángnak.

Tűzeseteknél abban a nagy előnyben részesítem a károsultakat, hogy a cserepet, minthogy ilyen alkalmankor nem rendelkeznek a szegényebb sorsu gazda hirtelenében készpénzzel, közös jótállásuk mellett szükség szerinti határidőre kapják a rendes bankkamatláb megtérítése mellett. Kiváló tisztelettel 191.

KONT MANÓ, alagcső- és gőztéglagyára BERECSZÁSZ.

Képviselők, viszontelárusítók kerestetnek, fakeskedők, építési vállalkozók, vagy építőmesterek személyében.

Kitünő minőségű

pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János
motorüzemi kávépörköldéjében
Piacz- és Miklós-utca sarok.

3 szobás

udvari lakás kiadó.
Hunyadi-utca 10. szám.

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendel betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerész
Debreczen.

11
Csuz!

Akik magukat fáradtnak és kimerülteknek érzik, akik idegesek és erőtlenek, azoknak a

Sanatogen

életkedvet és életerőt ad, több, mint 3000 tanár és orvos elsőrendű javallása. Kapható a gyógyszertárakban és drogueriákban. Brosurát ingyen és bérmentve küldenek:

BAUER és Társa
S. W. 48. és a vezérképviselőség
Brady C. Wien I.